

KÖVETELMÉNYRENDSZER

2021/2022. tanév II. félév

A tantárgy neve, kódja: Szerves és biokémia (MTB7009)

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Kincses Sándorné dr., egyetemi adjunktus

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: Erdeiné Dr Kremper Rita, adjunktus

Szak neve, szintje: Lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnöki Bsc.

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy vizsga típusa: 2+1 K

A tantárgy kredit értéke: 4

A tárgy oktatásának célja: A természetben (növényi, állati szervezetekben) előforduló szerves vegyületek (intermedierek, monomerek, makromolekulák) felépítésének, szerkezetének, biológiai jelentőségének megismerése. A növényi és állati sejtekben végbemenő folyamatok (makromolekulák felépítése és lebontása) és azok szabályozásának tanulmányozása. A makromolekulák lebontásának és felépítésének energiamérlege, ezen folyamatok kapcsolata egymással. Az oktatott anyag a takarmányozástan, az élettan, a mezőgazdasági mikrobiológia, a genetika szaktárgyak ismereteinek sikeres elsajátítását alapozza meg. Fontos cél a készségek kialakítása az új ismeretek szelektálására, alkalmazására, illetve befogadására.

A tantárgy tartalma:

1. hét: A C-hibridállapotai. A szerves vegyületek szénváz és funkciós csoportok szerinti csoportosítása. Rendűség, értékűség, fogalma a szerves kémiában. Izoméria lehetőségek. Szénhidrogének. Izoprénváz vegyületek kémiai sajátosságai.
2. hét: Alkohokok csoportosítása, jellemzése. Alifás oxovegyületek (aldehidek, ketonok) csoportosítása fizikai és kémiai sajátosságai. Szénhidrátok. Monoszacharidok csoportosítása, kémiai tulajdonságaik, fontosabb képviselőik. Cukrok gyűrűs szerkezete.
3. hét: Cukrok egymás közötti reakciója. Redukáló és nem redukáló diszacharidok. Váz –és tartaléktápanyag poliszacharidok.
4. hét: Karbonsavak csoportosítása, fizikai és kémiai tulajdonságaik. Nyíltláncú telített és telítetlen egyértékű karbonsavak. (Különös tekintettel a zsírsavakra.) Nyíltláncú telített és telítetlen di – és trikarbonsavak. Lipidek. Elszappanosítható lipidek csoportosítása, fizikai, kémiai, biológiai tulajdonságaik.
5. hét: El nem szappanosítható lipidek csoportosítása. A szteránváz vegyületek. Helyettesített (hidroxil -, oxil -, aminos -) karbonsavak legfontosabb képviselői. Aminosavak csoportosítása, kémiai jellemzőik. (Ikerionos szerkezetük, pufferoló képességük bemutatása.)
6. hét: Dipeptidek, polipeptidek. Fehérjék szerkezete, csoportosítása. A fehérjék biológiai funkciói.
7. hét: Aromás heterociklikus vegyületek. A ciklikus tetrapirrol és lineáris tetrapirrol rendszerek szerkezete, tulajdonságaik, biológiai feladataik, főbb képviselőik. Hattagú heterociklikus vegyületek. Piridin-, pirimidin- és purinszármazékok szerkezete, biológiai funkcióik.
8. hét: Nukleinsavak primer szerkezete, szekunder struktúrája. A nukleinsavak szerkezetének és biológiai funkciójának összefüggése. Az élő szervezetek anyagi felépítése, szupramolekuláris és sejtes szerveződése. Az élőlények és környezetük. A víz szerepe az élőlények életében.
9. hét: Az enzimek. Az enzimaktivitást befolyásoló tényezők. Vitaminok csoportosítása, hatásuk az élő szervezetre. Hormonok csoportosítása, hatásuk az anyagcsere folyamatokra.
10. hét: A fotoszintézis. A fotoszintézis fény- és sötétszakasza. Szacharóz és keményítő szintézis.
11. hét: Szénhidrátok lebontása. A Glikolízis, a Citromsav-ciklus és a Terminális oxidáció reakciósora, energiamérlege. A glükóz direkt oxidációja (pentóz-foszfát-ciklus).

12. hét: Erjedési folyamatok. Glikogén- anyagcsere (Cori-kör). A glükóz reszintézise. A zsírok anyagcseréje. A zsírsavak bioszintézise. A telített, a telítetlen és a páratlan szénatomszámú zsírsavak lebontása, energiamérlege.
13. hét: Glioxálsav ciklus. Aminosavak felépítése. Aminosavak C-vázának eredete. Fehérjeszintézis. Fehérjeszintézis szakaszai, transzkripció, transzláció. Iniciáció, elongáció, termináció.
14. hét: Fehérjék hidrolízise, aminosavak lebontása, kapcsolatuk a citrát-körrel. Karbamid-ciklus.
A sejt energiatermelő és energia-felhasználó folyamatainak kapcsolata.
A homeosztázis fenntartásának bemutatása példák segítségével.

Évközi ellenőrzés módja: laboratóriumi gyakorlatokon ZH írás. A gyakorlatokon kötelező a részvétel. (Hiányzás: max. 30%, 2 alkalom) A gyakorlati ZH-k (mindegyik) megfelelt szintű abszolválása (51%) feltétele az aláírásnak. Pótlási, javítási lehetőség a gyakorlatvezető tanárral egyeztetett időpontban a szorgalmi időszak utolsó hetében, illetve a vizsgaidőszak első három hetében.

Számonkérés módja: A vizsgaidőszakban írásbeli és szóbeli kollokvium.

Oktatási segédanyagok: az előadások diásorai

Ajánlott irodalom:

1. Bot György: A szerves kémia alapjai, ISBN:963240150;1980
2. Tóth Gyula: Szerves és biokémia (I.) 1984. egyetemi jegyzet
3. Gergely Pál - Penke Botond - Tóth Gyula: Szerves és bioorganikus kémia; ISBN:9638704047; 2006.
4. Kajtár Márton: Változatok négy elemre - Szerves kémia I-II.; ISBN:9789632841137; 2009
5. Dr Boros László- Dr. Sajgó Mihály: Biokémia alapjai Mezőgazda 2003 ISBN 963286039 X,
6. Csapó János: Biokémia állattenyésztőknek ISBN: 9789632863948; 2007
7. Gyakorlati anyagból: Kincses Sándorné Dr.: Mezőgazdasági kémiai gyakorlat I. 2. rész

Debrecen, 2022. február 1

Kincses Sándorné dr.
tárgyfelelős oktató

KÖVETELMÉNYRENDSZER

2021/2022. tanév II. félév

A tantárgy neve, kódja: Környezetgazdálkodás MTB7015

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Dr. Juhász Csaba, egyetemi docens

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók:

Szak neve, szintje: Állattenyésztő mérnöki-, Kertésmérnöki-, Lótenyésztő, lovassport szervező mérnöki-, Mezőgazdasági mérnöki-, Növénytermesztő mérnöki-, Természetvédelmi mérnöki-, Vadgazda mérnöki BSc

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 2+0 K

A tantárgy kredit értéke: 3

A tárgy oktatásának célja: Az élő és az élettelen agráriummal kapcsolatos környezeti elemek áttekintése. A tárgy keretében áttekintjük a környezeti problémák ok, okozati kapcsolatait és a védekezési alapvető lehetőségeit. Cél a szennyezés-csökkentés input és output módszereinek, a műszaki beavatkozások alapvető tervezési összefüggéseinek elsajátítása. A természettudományos, problémamegoldó gondolkodást hangsúlyozva a gyakorlatias ismeretek nyújtása a környezetgazdálkodás területén.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

1. Környezetgazdálkodással kapcsolatos alapvető fogalmak és a fenntarthatóság problémái.
2. Természeti erőforrások általános jellemzése.
3. Éghajlatváltozás és annak várható következményei.
4. Talaj és a környezet.
5. Vízkészlet gazdálkodás és vízminőség védelem.
6. Levegőminőség védelem.
7. Táj, mint természeti erőforrás.
8. Zaj és rezgés védelem.
9. Megújuló energiaforrások és a mezőgazdaság.
10. Növénytermesztés környezetgazdálkodási feladatai.
11. Állattenyésztés környezetgazdálkodási feladatai.
12. Agrárium környezeti állapotára vonatkozó információs és monitoring rendszer.
13. Vállaltok környezeti teljesítményének mérése, környezeti indikátorok az agráriumban.
14. Környezetgazdálkodással kapcsolatos alapvető közigazgatási szabályozások

Évközi ellenőrzés módja: -

Számonkérés módja (félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat): Vizsga az előadások anyagából.

Oktatási segédanyagok: az előadások diásorai.

Ajánlott irodalom:

Barótfi I. (2000): Környezettechnika. Mezőgazda Kiadó, Budapest.

Budai Sántha, A. 2006. Környezetgazdálkodás. Dialóg Campus, Budapest – Pécs pp. 245.

Juhász Cs.-Szöllősi N.: (2008): Környezetmenedzsment. A környezetgazdálkodási mérnöki, illetve a természetvédelmi és vadgazda mérnöki alapképzések (BSc) szakok képesítési

követelményeinek kidolgozása, a szakok beindítása HEFOP 3.3.1-P2004-09-0071/1.0. ISBN: 978-963-9874-06-0.188. p.

Szlávik, J. 2005. Fenntartható környezet és erőforrásgazdálkodás. KJK KERSZÖV, Budapest

Rakonczay, Z. 2005. Környezetvédelem. Szaktudás Kiadóház, Budapest

Tamás J. (2008) Agrárium és környezetgazdálkodás. Mezőgazda Kiadó. Budapest. 302.

KÖVETELMÉNYRENDSZER

2021/22 tanév II. félév

A tantárgy neve, kódja: MTB7024_A

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Dr. Posta László egyetemi docens (Üzemtani rész)

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: Dr. Buzás Ferenc tud. munkatárs

Szak neve, szintje: Lótenyésztő agrármérnök BSc.

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 1+1 GY (tömbösítve, a félév második részében)

A tantárgy kredit értéke: 3 (a Számviteli résszel együtt)

A tárgy oktatásának célja: A tantárgy oktatásának célja, hogy a tantárgy üzemtani részén belül a hallgatók megismerjék a mezőgazdasági vállalatok működésének gazdasági feltételeit. Ezen belül ismerjék meg az ökonómiai kategóriákat, alapfogalmakat, betekintést nyerjenek a mezőgazdasági termelés erőforrásainak gazdasági kérdéseibe. Sajátítsák el az alapvető gazdasági számítások módszereit, így a jövedelem-, önköltség-, hatékonyság-, illetve jelen- és jövő érték számítás gyakorlatát.

A tantárgy tartalma (7 hét bontásban):

1. Orientáció, a követelményrendszer ismertetése. Vállalatgazdasági alapfogalmak. Termelési érték, termelési költség I.
2. Termelési költség II. (önköltségszámítás)
3. Jövedelem. Hatékonyság és kategóriái, mutatórendszere
4. A termelés erőforrásai. A tőke. Befektetett eszközök, beruházások szerepe a gazdálkodásban.
5. Termőföld értékelése, földvásárlás, földbérlet gazdasági kérdései.
6. Forgóeszközök szerepe a gazdálkodásban. Emberi erőforrás szerepe a gazdálkodásban.
7. Zárthelyi dolgozat írtása.

Évközi ellenőrzés módja: Az előadásokon és gyakorlatokon a részvétel kötelező. A jelenlét a gyakorlatokon mindig, előadások esetében alkalmasszerűen ellenőrzésre kerül. Aki a gyakorlatokról 2-nél több esetben hiányzik, annak a tantárgyfelelős megtagadja a félévvégi aláírást.

Számonkérés módja *(félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat):* A hallgatók zárthelyi dolgozat formájában adnak számot tudásukról, melyek alapján gyakorlati jegyet kapnak. A zárthelyi dolgozat megírása kötelező, indokolt esetben (szakorvosi igazolás, illetve hetesi gyakorlat miatti hiányzás) egyszer pótolható (a vizsgaidőszak első hetében), illetve sikertelenség esetén a gyakorlati jegy javítására egyszer van lehetőség (a vizsgaidőszak második hetében).

Oktatási segédanyagok: az előadások diásorai

Ajánlott irodalom:

- Dr. Pfau Ernő – Dr. Nábrádi András: A mezőgazdasági vállalatok termelési tényezői, erőforrásai (egyetemi jegyzet). Debrecen, 2007.
- Dr. Pfau Ernő – Dr. Posta László: Ökonómiai füzetek 6. Vállalatgazdasági alapfogalmak (egyetemi jegyzet). Debrecen, 2007.
- Az előadásokon elhangzó aktualizált tananyag.
- Dr. Pfau Ernő – Dr. Széles Gyula: Mezőgazdasági üzemtan II. Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó, Budapest, 2001.
- E.N. Castle – M.H. Becker – A.G. Nelson: Farmgazdálkodás. Mezőgazda Kiadó, Budapest, 1992.
- Chikán Attila: Vállalatgazdaságtan. Aula Kiadó, Budapest, 1992.
- Vállalati gazdaságtan gyakorlati jegyzet a IV. évfolyam számára (Szerk.: Dr. Posta László). Debrecen, 2003.

KÖVETELMÉNYRENDSZER

2021/2022. tanév II. félév

A tantárgy neve, kódja: Gazdaságtudományi ismeretek II. (Számviteli és pénzügyi ismeretek) MTB7024_B

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Béresné dr. Mártha Bernadett, adjunktus

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: Nagy Tünde Orsolya

Szak neve, szintje: Mezőgazdasági mérnök BSc, Kertészmérnök BSc, Élelmiszermérnök BSc, Lótenyésztő, lovassportszervező agrármérnök BSc

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 2+2 (7 hét), GY

A tantárgy kredit értéke: 2

A tárgy oktatásának célja: A tantárgy általános célja, hogy bemutassa a hallgatóknak a számvitel elméleti megalapozását, alapelveit és alkalmazását, szabályozottságának, elveinek megismertetését, a gyakorlati alkalmazás kereteinek bemutatását, a vállalkozások önállóságának hangsúlyozása és a választási lehetőségek ismertetése mellett. A tárgy megismerteti továbbá a hallgatókkal a vállalati vagyoni változásainak kettős könyvvitelen alapuló elszámolását, és betekintést ad a vállalati beszámoló részeinek, elsősorban a mérleg és eredménykimutatás összeállításának folyamataiba. Továbbá megismerteti a hallgatókat a pénzügyi elemzés eszközrendszerének egy csoportjával: a mutatószámok alkalmazásával.

A tantárgy tartalma:

A kurzus előadásokból és gyakorlati órákból épül fel. Az előadások hetente, keddenként (13.00-14.40) kerülnek megtartásra. A gyakorlatok 02.07-ei héttel kezdődnek.

Hét, időpont	Előadás (téma)	Gyakorlat/szeminárium
2021.02.07. hét	Tematika ismertetése, a számvitel fogalma, a vállalkozó vagyona.	Tételek mérlegbeli besorolása.
2021.02.14. hét	A vagyoni kimutatása.	Mérleg összeállítás.
2021.02.21. hét	Gazdasági műveletek.	Alapvető gazdasági események mérlegre gyakorolt hatása.
2021.02.28. hét	Az eredmény fogalma, csoportosítása.	Összetett gazdasági események mérlegre gyakorolt hatása
2021.03.07. hét	Könyvviteli alapfogalmak. A számviteli munka szakaszai.	Gazdasági események eredménykimutatásra gyakorolt hatása
2021.03.14. hét	Könyvvezetés, a mérleg és az eredménykimutatás kapcsolata.	Gazdasági események eredménykimutatásra gyakorolt hatása
2021.03.21. hét	Zárthelyi dolgozat	Konzultáció, gyakorlás

Évközi ellenőrzés módja: Nincsen

Számonkérés módja (félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat): A félévi munka **gyakorlati jeggyel** zárul. A gyakorlatokon való aktív részvétel kötelező. Ez az aláírás feltétele, 1 igazolatlan hiányzás megengedett a számviteli rész esetén.

- Az előadásokon való részvétel nem kötelező, de ajánlott.

- A zárthelyi dolgozat a számvitel részéből: 7. héten lesz az e-learning rendszerben előre megbeszélt helyen és időben. A zárthelyi dolgozat elméleti kérdésekből és gyakorlati feladatokból tevődik össze.
- A zárthelyi dolgozat pótlása és javítása a számvitel részéből: 15. héten, előre egyeztetett időpontban, 16. héten, előre egyeztetett időpontban lesz az utolsó előadáson megbeszélteknek megfelelően.

Érdemjegy:

- 0-60% - elégtelen,
- 61-70 % - elégséges,
- 71-80 % - közepes,
- 81-90 % - jó,
- 91-100% - jeles.

Oktatási segédanyagok: az előadások diásorai, szemináriumok munkaanyagai

Ajánlott irodalom:

Bélyácz Iván (2007): A vállalati pénzügyek alapjai, Aula Kiadó, Bologna tankönyvsorozat, Budapest, p. 383. ISBN 978 963 9698 13 0

Illés Ivánné (2002): Társaságok pénzügyei, Saldo Kiadó, Budapest, p. 385. ISBN 963 638 025 2

Kozma András (2004): Vázlatok a számvitel tanulásához 1. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 109. p. ISBN 963 00 7844 9 4.

Róth József – Adorján Csaba – Lukács János – Veit József (2015): Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 350. p. ISBN 978 963 9878 06 8 5.

Sztanó Imre (2015): A számvitel alapjai, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Részvénytársaság, Budapest, p. 392. ISBN 978 963 394 842 2 4.

2000. évi C. törvény a számvitelről (és az azzal kapcsolatos módosító rendelkezések)

KÖVETELMÉNYRENDSZER

2021/2022. tanév II. félév

A tantárgy neve, kódja: Mezőgazdasági jog és szakigazgatás MTB7029

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Dr. Andorkó Imre Péter adjunktus

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: -

Szak neve, szintje: természetvédelmi mérnök BSc, élelmiszermérnök BSc, mezőgazdasági mérnök BSc, környezetgazdálkodási agrármérnöki BSc, állattenyésztő mérnöki BSc, növénytermesztő mérnöki BSc, kertészmérnöki BSc,

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 2+0

A tantárgy kredit értéke: 3

A tárgy oktatásának célja: A tantárgy keretében a hallgatók megismerik az alapvető jogi fogalmakat, a magyar és az európai uniós jogforrási rendszert, a mezőgazdasági tevékenységhez kötődő jogviszonyok alapvető fogalmait és szabályait. Átfogó képet kapnak a magyar agrárjog történetéről, a földhasználatról és a földtulajdonnal kapcsolatos szabályozásról, az agrárjogi földnyilvántartások működéséről, valamint az agrárium szakigazgatásának intézményrendszeréről. A tárgy keretében a hallgatók – az agrárjogtudomány jellegének megfelelően – jogi alapismereteket, különösen polgári jogi (kötelmi és dologi jogi), agrárjogi, valamint európai jogi ismereteket sajátíthatnak el, illetve képet kapnak arról, hogy a jogtudomány milyen eszközökkel és logikával közelít az agrárviszonyokhoz.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

1. Bevezetés, a jog fogalmának ismertetése, jogi alapfogalmak, jogszabálytan, a (magyar belső) jogszabályok hierarchiája, a jogalkotó szervek, érvényesség, hatályosság.
2. Polgári jogi és polgári eljárásjogi alapfogalmak, a per alanyai, a magyar bírósági szervezetrendszer, a határozatok, a per menete.
3. Európai jogi alapfogalmak, az Európai Unió kialakulásának folyamata, az Európai Unió jogforrásai, a KAP kialakulása, története.
4. Dologi jogi ismeretek I., dolog, tulajdon, birtok, birtokvédelem, tulajdonvédelem, tulajdonszerzés, szomszédjogok, túlépítés, birtokvédelem.
5. Dologi jogi ismeretek II., a korlátozott dologi jogok a közös tulajdonra vonatkozó ismeretek
6. Szerződési jogi alapismeretek I., a szerződés fogalma, a szerződési jog alapelvei, a szerződés létrehozása, főbb szerződéstípusok.
7. Szerződési jogi alapismeretek II., a szerződések érvénytelensége.
8. A magyar agrárfejlődés története és jellemzői, a magyar agrárium fejlődése, a földtulajdoni- és használati viszonyok változása a nagybirtokrendszer megszűnésétől a rendszerváltás időszakáig.
9. A magyar földtulajdoni, földhasználati struktúra I., a termőföldek tulajdonszerzésére vonatkozó szabályozás európai kitekintéssel (a földkérdés Európában)
10. A magyar földtulajdoni, földhasználati struktúra II., a termőföld tulajdonszerzés jogi szabályozása, anyagi és eljárásjogi korlátai.
11. A termőföld használatának szabályai, a mezőgazdasági haszonbérlet, termőföld haszonbérlet, az erdő használatának szabályai, vadászati jog használatának szabályai.
12. Az agrárjogi földnyilvántartások rendszere és történeti fejlődése, az egységes ingatlan-nyilvántartás hatályos szabályai.

13. A közigazgatási jog alapjai. A közigazgatás feladatai és funkciói. A közigazgatás fogalma, elhatárolása egyéb állami tevékenységektől. A közigazgatási szerv, szervezet és szervezetrendszer (a területi tagolás).
14. Az agrár szakigazgatás területei, intézményrendszere.

Évközi ellenőrzés módja:

Az előadásokon való részvétel az egyetemi szabályzatoknak megfelelően kötelező.

Számonkérés módja (*félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat*): kollokvium

Oktatási segédanyagok: az előadások diásorai

Ajánlott irodalom:

1. Csák Csilla – Nagy Zoltán – Olajos István – Orosz Gábor – Szabó Ágnes – Szilágyi János Ede – Török Géza: (2010). Agrárjog. A magyar agrárjog fejlődése az EU keretei között, Novotni Kiadó, Miskolc, ISBN 978-963-9360-53-2
2. Bobvos Pál, Hegyes Péter: (2015) A földforgalom és földhasználat alapintézményei: egyetemi jegyzet. Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Szeged.
3. Szalay Erzsébet: (2011) Gazdasági jogi ismeretek. A gazdasági jog és a közigazgatás alapjai, Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., ISBN 963-9313-76-9
4. Gottfried Holzer: (2011) Agrarrecht. Ein Leitfad. 2., überarbeitete Auflage, Wien, Graz, ISBN 978-3-7083-0739-8
5. Mechtild Düsing – José Martinez: (2016) Agrarrecht., Buch, Kommentar, C.H.Beck, ISBN 978-3-406-67858-5

KÖVETELMÉNYRENDSZER

2021/2022 tanév 1. félév

A tantárgy neve, kódja: Állatvédelem, etológia (MTBLTE7007)
A tantárgyfelelős neve, beosztása: Novotniné Dr. Dankó Gabriella, egyetemi docens
A tantárgy oktatásába bevont további oktatók:
Szak neve, szintje: Lótenyésztő, lovassportszervező agrármérnök BsC
Tantárgy típusa: kötelező
A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: I. évfolyam 2. félév, 1+1, kollokvium
A tantárgy kredit értéke: 3
A tárgy oktatásának célja:

A tantárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a hallgatóval, milyen gyakorlati teendői vannak a tartás, takarmányozás, tenyésztés és betegségmegelőzés területén annak érdekében, hogy gazdasági állataink képességeik szerint termeljenek, eleget téve az élelmiszerbiztonság, a környezet- és állatvédelem követelményeinek is.

A tantárgy tartalma

- 1) Az etológia tárgyköre, szerepe a gazdasági állatfajok termelésének ellenőrzésében. Az 1998.évi XXVIII. „állatok védelméről és kíméletéről” szóló törvény főbb pontjai.
- 2) A termelési környezet és az élő szervezet kölcsönhatás. Az állathigiénia tárgyköre, az állattartás hatása a környezetre, a társadalomra és az állatok egészségére.
- 3) Az állatvédelem fogalma és irányzatai, az állatvédelem története
- 4) Kommunikáció az állatvilágban.
- 5) Az iparszerű sertéstartás jellemzői. A stressz. Hormonális változások stressz hatásra, az álaltra ható főbb stresszorok.
- 6) A sertés alapvető viselkedési módjai. Rendellenes viselkedésformák okai, és megszüntetése.
- 7) A különböző korú és hasznosítású szarvasmarhák tartástechnológiája.
- 8) A környezeti tényezők (hőmérséklet, takarmányozás, tartástechnológia) hatása a szarvasmarhák viselkedésére és termelésére.
- 9) A legelőn tartott szarvasmarhák viselkedése. A különböző korú szarvasmarha (tehén, bika, borjú) társas viselkedése. A szarvasmarha szexuális viselkedése
- 10) Tartástechnológiai megoldások a tyúk és a víziszárnyas tenyésztésben.
- 11) A tyúk érzékelése (látás, hallás, szaglás, ízlelés, tapintás). A tyúkfajra jellemző viselkedési formák. A rendellenes viselkedésformák kifejlődése, kártétele és megelőzése.
- 12) A különböző korú és hasznosítású juhok elhelyezése, tartástechnológiája.
- 13) A juhok táplálkozási-, társas-, szexuális- és rendellenes viselkedése. Az évszakok, a tartástechnológia, a korcsoport és a hasznosítási iránytól függő viselkedés a juhnál.
- 14) A lovak tartástechnológiája. A ló viselkedése.

Évközi ellenőrzés módja: nincs

Számonkérés módja

Az aláírás megszerzésének feltétele az órákon való részvétel, melyet a tantárgy előadója folyamatosan ellenőriz (megengedett hiányzás az összes óraszám 30%-a), illetve a félév folyamán kiadott egyéni feladatok elvégzése.

Az összes elhangzott magyarázatot a hallgatók folyamatosan jegyezzék, hogy arról – a kötelező és ajánlott irodalmak megfelelő részeivel kiegészítve - a félév végi kollokviumon számot tudjanak adni.

A hallgatók az elméleti anyagból a szóbeli vagy írásbeli vizsgán adnak számot tudásukról, ennek, valamint az egyéni feladatok elvégzésének minősége alapján kapják a félév végi jegyet.

Oktatási segédanyagok:

Az előadásanyagok az ***elearning.unde.hu*** oldalon megtalálhatók.

Kötelező irodalom:

HORN PÉTER (szerk.)(2000): Állattenyésztés 1. **Szarvasmarha, juh, ló.** Mezőgazda kiadó, Budapest. ISBN:963-9239-46-1

157.o- 159.. oldalig; 174.o- 300. oldalig; 322.o- 327. oldalig; 390.o- 412. oldalig; 499.o-502. oldalig; 541.o- 576. oldalig

HORN PÉTER (szerk.)(2000): Állattenyésztés 2. **Baromfi,** haszongalamb. Mezőgazda Kiadó, Budapest. ISBN:963-9358-54-1

51.o- 55. oldalig; 117.o- 134. oldalig; 139.o- 144. oldalig

HORN PÉTER (szerk.)(2000): Állattenyésztés 3. **Sertés,** nyúl, prémes állatok, hal. Mezőgazda kiadó, Budapest. ISBN: 963-9239-51-8.

43.o- 54. oldalig; 196.o- 258. oldalig

RAFAI PÁL: Állathigiénia. Agroinform Kiadó, Budapest, 2003 ISBN:963-502-793-1

Ajánlott irodalom:

GERE TIBOR (2003): Gazdasági állatok viselkedése I-II-III- IV. Szaktudás Kiadóház, Budapest.

NOVOTNI PÉTER (2011): A ló viselkedése. Mezőgazda Kiadó, Budapest. ISBN:978-963-993-619-2

KÖVETELMÉNYRENDSZER

2021/2022. tanév II. félév

A tantárgy neve, kódja: Lovaskultúra, lovashagyományok, MTBLTE7008

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Dr. Kutasy Erika Tünde, adjunktus

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók:

Szak neve, szintje: Lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnöki, BSc

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 2+1, K

A tantárgy kredit értéke: 4

A tárgy oktatásának célja: A hallgatók ismerjék meg a ló és az emberi kultúra szerteágazó összefüggéseit, az emberi életminőségre gyakorolt hatását, a ló és ember kapcsolatának történeti alakulását a kezdetektől a modern lovassportokig.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

1. A ló és ember kapcsolatának kezdetei, a ló domesztikációja. A nomadizmus kialakulása. A ló szerepe a nomád adaptációs életformában.
2. Ókori lovaskultúrák: Szkíták, perzsák, sumérek, egyiptomiak, görögök, rómaiak. A kocsis és a lovaglás hadászati és gazdasági jelentősége az egyes ókori kultúrákban (Kikkuli, Xenophon).
3. Az európai lovaskultúra története a koraközépkortól napjainkig. Lovagkor, nehézlovasság, könnyűlovasság.
4. A klasszikus iskolák kialakulása, mestereik és jellemzőik. Az első lovasakadémia (Grisone, Nápoly).
5. A ló szerepe a magyarság történelmében. A honfoglalás korának lovaskultúrája. A magyar törzsszövetség és a nomadizmus. A honfoglaló magyarok lova, lószerszámzata, könnyűlovas haditechnikája.
6. A magyar lovaskultúra változása a letelepedéssel. A középkori magyar lovaskultúra (az árpad – kor, az anjouk, a hunyadiak, és a jagellók).
7. A végvári vitézség kora, a huszárság kialakulása és fénykora. A huszárság Európa hadszínterein.
8. A modern magyar lovaskultúra megalapozása az újkorban (Mária Terézia, II. József, Csekönics József). A magyar méneselek kialakulása.
9. Útkeresés a honi lótenyésztés megújításában. A Czindery-ló. Hazai nagy magánméneselek (Wesselényiek, Bánffyok stb.)
10. A magyar lovas szaknyelv, szakirodalom kialakulása a XIX. században (Mátyus János, Balassa Konstantin, Weinckheim József, Széchenyi István, Wesselényi Miklós, Széchenyi Dénes).
11. A századforduló (XIX-XX. sz) lovaskultúrája, az első lovasversenyek, egyletek. Lovasszerzők: Balassa György, Moys Elemér, Josipovich Zsigmond. Az örkénytábori lovaglótanár és hajtó képző központ.
12. A magyar királyi spanyol magasiskola. Lovassport a két világháború között. Magyar lovasszakemberek a II. világháború után itthon és külföldön.
13. Hajtás, fogatolási módok, lószerszámok. Széchenyi Dénes, Pettkó-Szandtner Tibor

14. A ló a magyar népi kultúrában és gazdaságban. A csikósok mindennapi élete.

Évközi ellenőrzés módja:

egyéni feladat készítése

Számonkérés módja *(félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat):* kollokvium

Oktatási segédanyagok:

előadás anyaga

Ajánlott irodalom:

Hecker Walter és Karádi Ilona (szerk) (2004): Lovas Nemzet, Helikon Kiadó, Budapest, 199 p. ISBN 9632088298

Pataki Balázs (2013): Magyar népi fogatok - Pásztorélet, szekerek, kocsik, fogatolási módok, Mezőgazda Kiadó, Budapest, ISBN 9789632866802

Ernst József (2008): 100 év a magyar lovassport történetéből. 1. kötet 1872-1914, Cartaphilus Könyvkiadó, Budapest, 310 p. ISBN 9789632660271

Ernst József (2014): 100 év a magyar lovassport történetéből. 2. kötet 1920-1944, Bioenergetic Kiadó, Budapest, 424 p. ISBN 9789632912158

Pettkó-Szandtner Tibor (1996): A magyar kocsizás. Reprint. Lapu Bt, Székesfehérvár, 288 p. ISBN 9630461137

Széchenyi Dénes gróf (1892): Eszmék a lovaglás és kocsizás köréből, Budapest, Pallas Irodalmi és Nyomdai Rt. 307 p.

Ann Hyland (2003): The horse in the ancient world, Praeger, ISBN 0275981142

Lovas- és lóversenysport-szakági ismeretek

(MTBLTE7009 Lovas- és lóversenysport-szakági ismeretek) Lótenyésztő és lovassportszervező agrármérnök BSc I.

Tanszék neve: Állattudományi, Biotechnológiai és Természetvédelmi Intézet

A tantárgy neve: Lovas- és lóversenysport-szakági ismeretek

A tantárgyfelelős(ök) Dr. Oláh János tudományos főmunkatárs

A tantárgy kreditértéke:

Heti óraszám: 2+1 (ea+gyak)

Évfolyam, félév: 2. tantervi félév

Vizsgaforma: kollokvium

Szak megnevezése: Lótenyésztő és lovassport szervező agrármérnök BSc I.

Tantárgy típusa: kötelező tárgy

Tematika (14 hét):

Elméleti előadások:

- 1.-2.: febr.08.: Díjlovaglás alapjai
- 3.-4.: febr.15.: Díjlovaglási ismeretek
- 5.-6.: febr.22.: Díjugrató szakág bemutatása, versenyek szervezése lebonyolítása
- 7.-8.: márc.01.: Díjugrató pályák tervezése
- 9.-10. márc.08.: Díjugrató pályák építése
- 11.-12.: márc.15.: Nemzeti ünnep
- 13.-14.: márc.22.: Military szakág ismeretek I.
- 15.-16. márc.29.: Military szakág ismeretek II.
- 17.-18. ápr. 05.: Fogathajtás alapjai
- 19.-20. ápr.12.: Fogathajtó versenyek szervezése, szakági sajátosságok
- 21.-22. ápr.19.: Lovastorna jelentősége, fontossága
- 23.-24. ápr.26.: Westernlovaglás szakági bemutatása I.
- 25.-26. máj.03.: Westernlovaglás szakági bemutatása II.
- 27.-28. máj.10.: Munkalovaglás jelentősége és fontossága ma

Gyakorlatok:

- 1. febr.26. : Díjugrató verseny a Lovasakadémián (kötelező gyakorlat)
 - 2. ápr. 26.: Tenyészszemle a Lovasakadémián (ajánlott gyakorlat)
-
-

Lovas- és lóversenysport-szakági ismeretek

(MTBLTE7009 Lovas- és lóversenysport-szakági ismeretek) Lótenyésztő és lovassportszervező agrármérnök BSc I.

Követelmény:

A félév folyamán az előadások és gyakorlatok látogatása kötelező, melyet az előadók folyamatosan ellenőriznek. Az aláírás feltétele az előadásokon és gyakorlatokon való részvétel (hiányzás max. 30%). Az előadás és gyakorlat anyagok, illetve a kiadott szakirodalom alapján a vizsgaidőszakban a hallgató írásbeli vagy szóbeli kollokviumot tesz a tárgyból.

A kötelező, ill. ajánlott irodalom:

- A hazai lótenyésztési szak- és ismeretterjesztő irodalom
- A témakörökkel kapcsolatos internetes hozzáférések.
- Az előadások PP anyagai.

Debrecen, 2022. február 01.

Dr. Oláh János

tárgyfelelős, tudományos főmunkatárs

KÖVETELMÉNYRENDSZER

2021/2022 tanév 2. félév

A tantárgy neve, kódja: Lovaglási és hajtási ismeretek MTBLTE7010

A tantárgyfelelős neve, beosztása:

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: Szikszai Zoltánné, Szűcs András

Szak neve, szintje: Lótenyésztő és lóversenyszervező BSC

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 0+6, Gyakorlat

A tantárgy kredit értéke: 6

A tárgy oktatásának célja:

Az oktatásának alapvető célja, hogy a tanulók elsajátítsák a ló tartásának napi és időszakos munkáit, az istállórend kialakításának lépéseit, begyakorolják a ló szakszerű ápolásának fogásait, a lovak mozgatásának módjait. Ismerjék a szerszámok szabályos felhelyezésének, beállításának lehetőségeit, valamint a szerszámok napi és időszakos ellenőrzésének, karbantartásának feladatait. Elsajátítják a lovaglás alapjait, a lovardai alap- és iskolagyakorlatok végrehajtási technikáját. Kapessé válnak alapfokú szinten lovagolni, három alapjármódban a megfelelő segítségek alkalmazásával uralni lovukat. Elvárás, hogy a tanulók a gyakorlat teljesítése folyamán biztos lovaglási alapokra tegyenek szert.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

Az előző félévben megszerzett tapasztalatok és tudás felhasználása a lovak mindennapi jártatásában és mozgatásában. Futószárázás, kettős futószárázás végrehajtása. Részvétel a fiatal hátasló kiképzése során a futószárázás előkészítésében és végrehajtásában. Tapasztalat szerzés a fiatal hátasló kiképzésében.

Lovaglási feladatok:

Három alapjármódban való lovardai lovaglás egyénileg és csoportosan. A csoportos lovardai lovaglás módjai, a vezényszavak alkalmazása. Lovaglás osztályban vezető lovas után és eloszlásban. A lovardai rend betartása/betartatása és a lovardai szabályok alkalmazása.

1-4 hét:

Lovaglás osztályban eloszlásban. Az alapjármódok nyugodt lovaglása a segítségek helyes alkalmazásával. Ülőkorrekciók szabadszáron – kengyel nélküli lovaglás ügetésben és vágásban. Az alapgyakorlatok készség szintű fejlesztése – állítás és hajlítás, félfelvétel és felvétel, az átmenetek gyakorlása.

5-8 hét:

Járóiskola és cavaletti munka megismerése és használata. Tehermentesítő ülés kialakítása és fejlesztése, az ugratás előkészítése.

9-13 hét:

Tereplovaglás bevezetése, szabályainak megismerése és alkalmazása a gyakorlatban. Szabadon ugró folyosó felépítése, alkalmazása a fiatal hátasló kiképzésében, illetve az idősebb lovak napi mozgatásában.

14. hét:

Az eddigi tanultak bemutatása, számonkérés.

Évközi ellenőrzés módja: A gyakorlatokon a részvétel kötelező, maximum 4 alkalom igazolatlan hiányzás elfogadott, ennél nagyobb mértékű indokolatlan hiányzás nem megengedett.

Az aláírás megszerzésnek feltétele a gyakorlatokon való részvétel.

Számonkérés módja *(félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat):* gyakorlati jegy

Oktatási segédanyag: elméleti oktatás diasorozatai,

Ajánlott irodalom:

S.Miesner - M.Plutz - M.Plewa -E.Meyners - A.Frömming: A jól képzett lovas Mezőgazda Kiadó, Budapest 2005

Wilhelm Müseler: A lovasoktatás kézikönyve Mezőgazda Kiadó, Budapest 2000

Dr. M.Düle – S.Miesner - Dr. K. Miesner – M. Plewa – M. Putz – C. Veltjens-Otto-Erley: A jól kézett ló, Mezőgazdasági Kiadó, Budapest 2005

Némethy Bertalan: Díjugratás a Némethy módszerrel, Mezőgazda Kiadó, Budapest 2002

Reiner Klimke: A fiatal hátszló alapkiképzése, Mezőgazda Kiadó, Budapest 1996

Ingrid Klimke – Reiner Klimke: Cavaletti: díjlovaglás, díjugratás, Mezőgazda Kiadó, Budapest 2008

Pettkó-Szandtner Tibor : A magyar kocsizás, Lapu Bt, Budapest 1996

KÖVETELMÉNYRENDSZER
2021/22 tanév 2 félév

A tantárgy neve, kódja: Lovak takarmányozása MTBLTE7016

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Dr Szabó Csaba, egyetemi docens

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: -

Szak neve, szintje: Lótenyésztő, lovassportszervező agrármérnök BSc

Tantárgy típusa: Kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 1+2, kollokvium

A tantárgy kredit értéke: 3

A tárgy oktatásának célja: A társ- és hobbiállatok közül a lovak jelentős egyedi értéket képviselnek. Emésztőrendszeri és élettani sajátosságaik miatt sokkal érzékenyebbek a takarmányozási hibákra mint más állatfajok. Ezért különösen fontos a szakon tanuló hallgatók számára a lovak emésztési és takarmányozási sajátosságainak a megismerése.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

1.	EA.: Lovak emésztési sajátosságai GY.: Lovak takarmányai
2.	EA.: Lovak kondíciópontozása, kedvezőtlen kondíció korrigálása GY.: Kondíciópontozás gyakorlása
3.	EA.: Lovak víz és energia szükséglete GY.: Takarmányadag összeállítás elmélete
4.	EA.: Lovak fehérje és aminosav szükséglete GY.: Takarmányadag összeállítása lovak számára
5.	EA.: Lovak rostszükséglete GY.: Takarmányadag összeállítása lovak számára
6.	EA.: Lovak ásványi anyag és vitamin szükséglete GY.: Takarmányadag összeállítása lovak számára
7.	EA.: Takarmányozási eredetű megbetegedések, fejlődési zavarok GY.: Takarmányadag összeállítása lovak számára
8.	EA.: Takarmányozási eredetű megbetegedések, fejlődési zavarok GY.: Takarmányadag összeállítása lovak számára
9.	EA.: Szőr analízis GY.: Takarmányadag összeállítása lovak számára
10.	EA.: Sportlovak takarmányozása GY.: Takarmányadag összeállítása lovak számára
11.	EA.: Tenyészkancák és tenyészmének takarmányozása GY.: Takarmányadag összeállítása lovak számára
12.	EA.: Szopócsikók és elárvult csikók takarmányozása GY.: Takarmányadag összeállítása lovak számára
13.	EA.: Növendék lovak és idős lovak takarmányozása

	GY.: Takarmányadag összeállítása lovak számára
14.	EA.: Takarmányozási (emészthetőség) vizsgálatok lovakkal GY.: Takarmányadag összeállítása lovak számára

Évközi ellenőrzés módja: prezentáció készítése egy lótakarmányról, takarmány érzékszervi bírálat, takarmányadag összeállítása egy adott lónak, aláírás feltétele a feladatok teljesítése és háromnál nem több hiányzás az órákról.

Számonkérés módja *(félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat):* kollokvium

Oktatási segédanyagok: Órai prezentációk.

Ajánlott irodalom:

Frape, D. (2013) A ló takarmányozása. Mezőgazda Kiadó, Budapest. ISBN: 9789632866628

Szabó Cs. (2011) A ló takarmányozása. oktatási segédlet.

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0059_lotakarmanyozas/ch01.html

NRC (2007) Nutrient requirements of horses

KÖVETELMÉNYRENDSZER

21/22 tanév 2. félév

A tantárgy neve, kódja: Lőegészségügy és higiénia, MTBLTE7017

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Dr. Knop Renáta, adjunktus

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók:

Szak neve, szintje: Lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnöki BsC

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 1+1 K

A tantárgy kredit értéke: 4

A tárgy oktatásának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megfelelő szintű és korszerű ismereteket szerezzenek a lovak leggyakoribb és legfontosabb belgyógyászati és járványügyi betegségeiről. Az oktatás előadások és gyakorlatok keretében valósul meg.

Mivel a témakör, a lovak egészségügye és higiénája tekintetében rendkívül bőséges, elvárjuk a hallgatóktól, hogy a bemutatott témák mélyebb megértéséhez önállóan is olvassák az erre vonatkozó szakirodalmat. Ennek hasznát veszik a klinikai gyakorlaton, farmviziten, melynek keretében a kórjelzést, a klinikai tüneteket, a kórfejlődést ismertetjük. A félév során a lovak mozgási, légúti, emésztő, vizeletkiválasztó és -elvezető szervrendszereinek belgyógyászati és fontosabb sebészeti betegségeit tárgyaljuk. A hallgatóktól elvárjuk azt is, hogy elsajátítsák a lovak fontosabb fertőző betegségeit, hangsúlyt fektetve a zoonózisokra.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

Az előadások tematikája elérhető lesz az évfolyamnak az e-learningen keresztül. A tematika tartalmazza az előadások témáját, helyszínét és időpontját. A gyakorlatok látogatása kötelező, és a részvételt névsorolvasással ellenőrizzük.

1	Lótartás - Istálló- és lovardatechnika. Környezeti rend és istállóhigiénia. Állathigiéniai követelmények. Lótartó telepek egészségvédelme. A járványvédelmi rendszer kiépítése és működtetése. A telep higiéniai rendje. A ló tartás környezetvédelmi vonatkozásai. Az állattenyésztésben keletkező hulladékok osztályozása, kezelésük és ártalmatlanításuk főbb szempontjai. Állathullák kezelése és ártalmatlanítása. Az almostrágya és hígrágya kezelésének módszerei és környezetvédelmi vonatkozásai.
2	Lótartó telepek és létesítmények fertőtlenítése. A fertőtlenítés eredményességét befolyásoló biológiai és technológiai tényezők. A sterilizálás és a fertőtlenítés fizikai és kémiai módszerei. Folyékony, szilárd és gáz halmazállapotú vegyszerek. Az állattenyésztés gyakorlatában alkalmazott fontosabb fertőtlenítési eljárások. A telep védelmét szolgáló fertőtlenítési eljárások. Az istállók fertőtlenítése. Az itatóvíz, kutak és a vízvezeték fertőtlenítése. A fertőtlenítés hatékonyságának ellenőrzése.
3	A takarmányozás higiénája I. A takarmányok penészgombás fertőzöttségének állat-egészségügyi jelentősége. Fuzárium toxinok. Zeralenon toxinok és származékaik általános jellemzése. Trichotecén mikotoxinok általános jellemzése. Fumonizin toxinok. Satratoxinok.

		A takarmányozás higiénája II. Aflatoxinok. Ochratoxinok. A hazai gyakorlatban fontosabb mikotoxinok elterjedtsége és az erre vonatkozó szabályozás. Határértékek. A fuzariotoxikózisok elleni védekezés lehetőségei.
4		A mikroklíma hatása a lovak egészségére. A legfontosabb mikroklimatikus tényezők ismertetése. Az állandó testhőmérsékletű állatok hőszabályozása és hőegyensúlya. Hőtermelő és hőleadási folyamatok, az állat és a környezet közötti hőcsere mechanizmusok. A metabolizmus szerepe a hőszabályozó folyamatokban. A hőstressz hatása a lovak egészségére, a hőstressz mértékének számszerűsítése. Mikroklíma igények a lótartásban.
5		Általános egészségi paraméterek lovaknál. A klinikai vizsgálat részei. A fizikális vizsgálat módszerei, felépítése. A ló azonosítása és leírása. Korelőzmény, Klinikai alapértékek és klinikai összbemutató. Egyes szervek vizsgálati sorrendje.
6		Lógyógyászat I. A bőr, nyirokcsomók és nyálkahártyák vizsgálata.
7		Telepszemle (farmvizit). A takarmányozás vizsgálata. A tartástechnológia és menedzsment értékelése.
8		Lógyógyászat II. A lovak mozgási, légúti, vizeletkiválasztó és -elvezető szervrendszereinek belgyógyászati és sebészeti (gyakoribb) betegségei.
9		Lógyógyászat III. A kólikás ló. Emésztőszakasz rendellenességek, differenciáldiagnózis a kólikával szemben. Emésztőrendszeri elzáródás (elzáródások) a lovaknál.
10		Lógyógyászat IV. Sántaság. Modern képalkotó eljárások használata a ló ortopédiában.
11		Lovak fertőző betegségei I. Általános tudnivalók. Nyugati lóencephalitis. Fertőző kevésvérűség. Lóinfluenza.
12		Lovak fertőző betegségei II. Afrikai lópestis. Lóherpesz-1. Lóarteritisz. Venezuelai lóencephalitis.
13		A lovak takarmányozási és tartástechnológiai hibákból eredő betegségei. Hiánybetegségek. Csalánkiütés és „legelő allergia”. A pata betegségei, az izomzat betegségei, tüdő károsodás, balesetkből eredő sérülések. Szembetegségek. Férgesség.

14	A lovak rutinszerű egészségügyi ellátása. Lovak fogászati ellátása. Pataápolás. Parazita elleni védekezés lovaknál.
----	---

Évközi ellenőrzés módja:

A félév során két zárthelyi dolgozat megírására kerül sor, melyek időpontjáról a hallgatókat időben értesítjük. Amennyiben valamelyik zárthelyi dolgozat vagy esetlegesen pótzárthelyi elégtelen eredménnyel zárul, az érintett hallgatók szóbeli meghallgatására kerül sor később egyeztetett időpontban. Ennek elégtelen eredménye esetén a félévvégi aláírás nem kerül megadásra. A zárthelyi dolgozatok értékelése a következő:

≤50%: elégtelen; 51-65%: elégséges; 66-75%: közepes; 76-85%: jó; >85%: jeles.

Számonkérés módja *(félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat):* kollokvium

Oktatási segédanyagok: az előadások diasorai

Ajánlott irodalom: A témához kötött cikkek, publikációk, kutatások és folyóiratok.
 Lóbetegségek, Horváth Zoltán – 2003
 Merck Veterinary Manual

KÖVETELMÉNYRENDSZER

21/22 Tanév 2. félév

A tantárgy neve, kódja: Ló szaporodásbiológia, MTBLTE7018

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Dr. Knop Renáta, adjunktus

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók:

Szak neve, szintje: Lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnöki BsC

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 1+1 K

A tantárgy kredit értéke: 4

A tárgy oktatásának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megfelelő szintű és korszerű ismereteket szerezzenek a lovak leggyakoribb és legfontosabb szaporodásbiológiai témáiból, az ellés, a csikóellátás és a kanca involúcióját is érintve. Az oktatás előadások és gyakorlatok keretében valósul meg. Mivel a témakör, a lovak szaporodásbiológiája tekintetében rendkívül bőséges, elvárjuk a hallgatóktól, hogy a bemutatott témák mélyebb megértéséhez önállóan is olvassák az erre vonatkozó szakirodalmat. Ennek hasznát veszik a klinikai gyakorlaton, farmviziten, melynek keretében a szaporodásbiológia gyakorlati beavatkozásait ismertetjük, terápiás alkalmazásokba is betekintést nyerhetnek. A félév során a lovak ivari működését, szezonális jellegét, vemhességét és fontosabb sebészeti betegségeit tárgyaljuk. A hallgatóktól elvárjuk azt is, hogy elsajátítsák a lovak fontosabb hormon kezeléseket ismertetjük, hangsúlyt fektetve a zoonózisokra, az ivarszervi betegségekre és zavarokra majd a szülészetre.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

1. Ló ivarszervek anatómiája. Bevezetés az emlősök szaporodásbiológiájába. Funkcionális anatómia.

2. A ló ivari működésének élettana I: Alapfogalmak. Hypothalamus. Corpus pineale. Hypophysis. Neurotranszmitterek, hormonok, növekedési faktorok szerepe a reprodukciós folyamatok irányításában. Hormonkezelések a szaporodásbiológiában. Nőivarú állatok ciklikus nemi működésének hormonális szabályozása.

3. A lovak ivari működésének élettana II. A hímivarú állatok nemi működése és annak regulációja. Lovak szaporodás-élettanára vonatkozó alapadatok. Spontán és provokált ovuláció. Az ivari működés szezonálitása. A ciklus faji jellemzői és ennek klinikai következményei. A sárlás. A nemi működés szezonális jellege. A biológiai tenyész-szezon kezdetét jelző első ovuláció indukciójának lehetőségei és korlátai. Ciklus-szinkronizáció a tenyészszezonban.

4. A ló szaporodásbiológiája 1. A kanca vemhessége, ellése és involúcióját: alapfogalmak: 1. A vemhesség jellegzetességei 2. Vemhességi diagnózis 3. Korai embrionális mortalitás és ikervemhesség 4. Vetelés 5. Az ellés 6. Involúció, csikósárlás. A kanca cikluszavarai és ivarszervi kórképei. A mén – kriptorchidizmus.

5. A ló szaporodásbiológiája 2.: A ló ivarszervi betegségei és meddősége: Alakváltozással járó ovarialis zavarok (hematoma, tályog, daganatok). Alakváltozásokkal nem járó ovariális zavarok (a CL-fázis lerövidülése, diösztrális ovuláció és CLP, nymphomania).

6. A ló szaporodásbiológiája 3.: A biológiai tenyész-szezonban előforduló anoestrus lehetséges okai és elkülönítő kórjelzése. A méh különféle gyulladásos elváltozásainak kórtana, tünetei, kórhatározása és gyógykezelése. A periglandularis fibrosis.

7. A ló szaporodásbiológiája 4.: A kanca vemhessége: Az embrionális és magzati fejlődés faji jellegzetességei lófélékben. A vemhesség endokrinológiája. A vemhesség megállapítása. Embrióelhalás. Ikervemhesség. Teendők ikervemhesség esetén. Különböző okú vetélések.

8. A ló szaporodásbiológiája 5.: A kanca szülészete: A vemhes méh helyzetváltozásai. Az ellés várható időpontjának előrejelzése. Az ellés. Az újszülött csikó ellátása.

9. A ló szaporodásbiológiája 6.: A kanca puerperiuma. Magzatburok-visszamaradás. Szülőúti sérülések. A petefészek működésének ciklikussá válása az ellés utáni időszakban.

10. A ló szaporodásbiológiája 7.: Ultrahang-diagnosztika a lovak szaporodásbiológiájában (petefészek képletek, here, mellékhere és járulékos nemi mirigyek). Fedeztetési sérülések kancákban és ménekben, vészhelyzetek. Ménesi tenyésztés-szervezés.

11. Telepi látogatás keretén: A ló szaporodásbiológiája 8.: Terápiás beavatkozások. Gyakorlati képzés.

12. A ló szaporodásbiológiája 9: Szülészeti segélynyújtás kancában

13. A ló szaporodásbiológiája 10.: A vemhes és ellő kanca szülészeti diagnosztikai vizsgálata: A szülészeti vizsgálat feltételei. A szülőfájások vizsgálata. A rektális és hüvelyvizsgálat módja, eszközei. A méhnyak vizsgálata. A méh helyzetváltozásai. A szülészeti beavatkozások eredményességét fokozó eljárások nagyállatokon.

14. A ló szaporodásbiológiája 11.: Asszisztált reprodukció és állatbiotechnológiai módszerek

Évközi ellenőrzés módja:

A félév során két zárthelyi dolgozat megírására kerül sor, melyek időpontjáról a hallgatókat időben értesítjük. Amennyiben valamelyik zárthelyi dolgozat vagy esetlegesen pótzárthelyi elégtelen eredménnyel zárul, az érintett hallgatók szóbeli meghallgatására kerül sor később egyeztetett időpontban. Ennek elégtelen eredménye esetén a félévvégi aláírás nem kerül megadásra. A zárthelyi dolgozatok értékelése a következő:

≤50%: elégtelen; 51-65%: elégséges; 66-75%: közepes; 76-85%: jó; >85%: jeles.

Számonkérés módja (félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat): kollokvium

Oktatási segédanyagok: az előadások diasorai

Ajánlott irodalom: A témához kötött cikkek, publikációk, kutatások és folyóiratok. Szaporodásbiológiai alapismeretek, Látits György (szerk.), Mezőgazda Kiadó, 2006
A nőivarú állatok szaporodásbiológiája, Dr. Becze József
Merck Veterinary Manual

KÖVETELMÉNYRENDSZER 2021/22. tanév 2. félév

A tantárgy neve, kódja: Állattenyésztéstan MTBLTE7019

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Dr. Komlósi István, egyetemi tanár

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: Dr. Posta János

Szak neve, szintje: Lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnöki BSc

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 2+1, kollokvium

A tantárgy kredit értéke: 3

A tárgy oktatásának célja: A tananyag épít az állattan, állatélettan és szerves kémiai ismeretekre. A hallgató megismeri az állattenyésztés mezőgazdaságban betöltött szerepét, a fejlesztendő tulajdonságokat, azok közötti összefüggést. Mindezen ismereteit alkalmazni is képes.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

1. hét: Állattenyésztés fogalma, története, gazdasági jelentősége
2. hét: A gazdasági állatok eredete, házasítás, honosítás
3. hét: Az állati szervezetre ható külső és belső tényezők
4. hét: A mendeli genetika és alkalmazása
5. hét: Az allégyakoriságot befolyásoló tényezők
6. hét: Értékmérő tulajdonságok, növekedés, fejlődés, testösszetétel
7. hét: Adatfelvételezés, teljesítményvizsgálatok, törzskönyvezés
8. hét: A kvantitatív genetika és alkalmazása. Örökölhetőségi, ismételhetőségi érték, korrelációk
9. hét: Tenyésztérbécslés. Szelekció, szelekciós előrehaladás
10. hét: Beltenyésztés. A géntartalékok védelme
11. hét: Heterózis. Keresztezési eljárások
12. hét: A háziállatok szaporodása. A biotechnikai és -technológiai módszerek jelentősége az állattenyésztésben
13. hét: A háziállatok viselkedése. A gazdasági állatok elhelyezése és gondozása.
14. hét: Fenntartható állattenyésztési rendszerek

Évközi ellenőrzés módja: gyakorlati beszámolók

Számonkérés módja: kollokvium

Oktatási segédanyagok: Komlósi I. – Veress L. (2000): Általános állattenyésztés. Egyetemi jegyzet. Debrecen

Ajánlott irodalom: Bodó I. (1988): Általános állattenyésztés. Jegyzet. Budapest.

Szabó F. (2015): Általános állattenyésztés. Mezőgazda Kiadó. ISBN: 9789632867113.

Nagy N. (1996): Az állattenyésztés alapjai. Mezőgazdasági Kiadó. Budapest.

KÖVETELMÉNYRENDSZER

2021/2022 tanév 2. félév

A tantárgy neve, kódja: Lovaglási és hajtási ismeretek MTBLTE7020

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Szikszai Zoltánné

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: Szűcs András

Szak neve, szintje: Lótenyésztő és lóversenyszervező BSC

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 0+6 Gyakorlat

A tantárgy kredit értéke: 6

A tárgy oktatásának célja:

A lovaglás eddig megszerzett tudásának tovább fejlesztése, az ugratás helyes technikájának kialakítása. A tereplovaglás során a ló és lovas erő- és állóképességének, ügyességének és bátorságának fejlesztése. A fiatal hátszló képzésének folytatása, az önálló munka felépítése. A lovak jártatógépre szoktatása, használata a mindennapokban.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

1-2 hét: Előző év feladatainak ismétlése, gyakorlása

3-6 hét: Az ugratás technikájának fejlesztése: cavaletti és ugrógimnasztika alkalmazása. A tereplovaglás során az állóképesség fejlesztése egyenletes vágta szakaszok alkalmazása, az ügyesség és bátorság fejlesztése természetes akadályok (lejtők, emelkedők, árkok) lovaglásával. Az idomításban az átmentek lovaglásának gyakorlása vágtaból ügetésbe és lépésbe. Lépésből beugratás vágtaba. A helyes állj feladat végrehajtása. Fokozások gyakorlása, összeszedett és közép jármódok kialakítása lépésben és ügetésben.

A fiatal hátszló képzésének folytatása, önálló munka – az idomítottság fejlesztése, az ugratás előkészítése cavaletti és gimnasztika segítségével. A jártatógépre szoktatás, és használata a mindennapokban. A szabadon ugró folyosó felépítése, a fiatal lovak tornáztató munkája.

7-13 hét: Lovak és lovasok képzése idomításban, ugrómunkában és terep lovaglások alkalmával az eddig tanultak alapján. A lovas érzés kifejlesztése különböző képességű lovak lovaglása által.

14. hét: Bemutatása az eddig tanultaknak. A fiatal hátszló felvezetése, bemutatása nyereg alatt és szabadon ugróban.

Évközi ellenőrzés módja: A gyakorlatokon a részvétel kötelező, maximum 4 igazolatlan hiányzás elfogadott, ennél több indokolatlan hiányzás nem megengedett.

Az aláírás megszerzésnek feltétele a gyakorlatokon való részvétel.

Számonkérés módja (félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat): gyakorlati jegy

Oktatási segédanyag: elméleti diasorok

Ajánlott irodalom:

S.Miesner - M.Plutz - M.Plewa -E.Meyners - A.Frömming: A jól képzett lovas Mezőgazda Kiadó, Budapest 2005

Wilhelm Müseler: A lovasoktatás kézikönyve Mezőgazda Kiadó, Budapest 2000

Dr. M.Düle – S.Miesner - Dr. K. Miesner – M. Plewa – M. Putz – C. Veltjens-Otto-Erley:

A jól kézett ló, Mezőgazdasági Kiadó, Budapest 2005

Némethy Bertalan: Díjugratás a Némethy módszerrel, Mezőgazda Kiadó, Budapest 2002

Reiner Klimke: A fiatal hátszló alapkiképzése, Mezőgazda Kiadó, Budapest 1996

Ingrid Klimke – Reiner Klimke: Cavaletti: díjlovaglás, díjugratás, Mezőgazda Kiadó, Budapest 2008

Pettkó-Szandtner Tibor : A magyar kocsizás, Lapu Bt, Budapest 1996

KÖVETELMÉNYRENDSZER
2021/22 tanév, II. félév

*A tantárgy neve, kódja: **Lótenyésztés II., MTBLTE7027***

*A tantárgyfelelős neve, beosztása: **Dr. Mihók Sándor, professzor emeritus***

*A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: **nincs***

*Szak neve, szintje: **Lótenyésztő, lovassport szervező BSc.***

*Tantárgy típusa: **kötelező***

*A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: **2 + 2 kollokvium***

*A tantárgy kredit értéke: **4.***

*A tárgy oktatásának célja: **A hallgatóval elsajátíttatni a lótenyésztésben szokásos tenyésztési eljárásokat, a tenyész kiválasztás módjait, a szelekciós rendszereket. Ezen túl a külső és belső értékmérő tulajdonságokat, valamint a fajtákat. Azok rendszerezési elveit és módszereit.***

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

1. hét. A lótenyésztésben ismert típusok rendszerezési elvei (telivér, félvér, magasfélvér, primitív, nemesített, kultúrfajták, világfajták)

2. hét. Tenyésztési eljárások, fajtatiszta-tenyésztés (beltenyésztés, rokontenyésztés, családtenyésztés, vonaltenyésztés, vérfrissítés)

3. hét. Tenyésztési eljárások, keresztezés (cseppvérkeresztelés, nemesítő keresztezés. Közvetett, közvetlen haszonállat-előállító keresztezés)

4. hét. Tenyésztésin eljárások, keresztezések (fajtaátalakító keresztezés, szintetikus fajtát előállító keresztezés.

5. hét. Tenyész kiválasztás a lótenyésztésben. Szelekciós differenciál, szelekciós előrehaladás, szelekciós nyomás)

6. hét. Tenyészértékbecslés

7. hét. A lófajták csoportosítási rendszere (földrajzi elterjedés, kitenyésztettség mértéke, genetikai háttér szerinti csoportosítás)

8. hét. Az úgynevezett keleti lófajták

9. hét. Az spanyol-nápolyi típusba tartozó lófajták.

10. hét. Angol félvér lófajták

11. hét. Versenylófajták

12. hét. Hidegvérű fajtacsoport (Anglia hidegvérű fajtái, az Észak-német –alföld hidegvérű fajtái, az Alpok hidegvérű lófajtái)

13. hét. Póni és kislófajták

14. hét. Sportlófajták.

Évközi ellenőrzés módja: A foglalkozásokon való részvétel elvárt és az interaktív foglalkozásokon mód van a tananyag elmélyítésére.

Számonkérés módja (félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat): szóbeli kollokvium

Oktatási segédanyagok: Az előadásokon használt ppt. anyagok. A fajtafenntartásért felelős tenyésztőszervezetek fajtákaót ismertető anyagai.

Ajánlott irodalom:

Bodó I. – Hecker W. (1992): Lótenyésztők kézikönyve. Mg. Kiadó, Budapest

Horn P. (1995): Állattenyésztés 1. c. könyv Lótenyésztés fejezetei, Mg. Kiadó, Budapest

Mihók S. (2001): Ló és szamár fajtatan. Mg. Kiadó, Budapest

Mihók S. (2006): A póniló és a kisló, Mezőgazda Kiadó, Budapest

Mihók S. (2008): A ló szelekciója in. A haszonállatfajok szelekciója szerk. Tóth S. – Szalay I. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Mihók S.-Ernst J. (2015): A gidrán. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Mihók S. (2017): A magyar hidegvérű, Mezőgazda Kiadó, Budapest

Követelményrendszer ***2021/22. tanév, II. félév***

*A tantárgy neve, kódja: **Tenyésztésszervezés, MTBLTE7028***

*A tantárgyfelelős neve, beosztása: **Dr. Mihók Sándor, professzor emeritus***

*A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: **nincs***

*Szak neve, szintje: **Lótenyésztő, lovassport szervező BSc.***

*Tantárgy típusa: **kötelező***

*A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: **1+ 2; gyakorlati jegy***

*A tantárgy kredit értéke: **3***

A tárgy oktatásának célja: A magyarországi tenyésztőszervezetek fajtafenntartással kapcsolatos adminisztratív teendőinek megismertetése. Megismertetni a hallgatókat a tenyésztésszervezés évszázados kialakulási folyamatával. Cél továbbá a tenyésztésszervezés szereplőinek megismertetése, a jogszabályi környezet kezelésének elsajátítása.

A tantárgy tartalma (14 hétre bontásban):

1. hét. A magyarországi tenyésztésszervezés története, jelenlegi felépítése a lótenyésztésben.

2. hét. A tenyésztésszervezést szabályozó és harmonizáló Európai Unió és magyarországi jogszabályok.

3. hét. Tenyésztő egyesületek (szövetségek), tenyésztő vállalkozások filozófiája világfajták, szabad fajták, őshonos és a veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták tenyésztésben történő megőrzése esetén.

4. hét. A minisztérium és a tenyésztési hatóság szerepe a tenyésztésszervezésében. (engedélyezés, ellenőrzés, hitelesítés, szankcionálás).

5. hét. A tenyésztésszervezés rendszere a lótenyésztésben. A hagyományos lófajták tenyésztési programjának elvei.

6. hét. A sportló-fajták tenyésztési programja.

7. hét. A tenyésztésszervezést segítő egyéb intézmények feladata, szerepe (mesterséges termékenyítő állomások, spermatároló központok, embrió átültető állomások).

8. hét. A tenyésztésszervezés története a lótenyésztésben. A tenyésztésszervezést szabályozó és harmonizáló Európai Unió és magyarországi törvények, rendeletek.

9. hét. A tenyésztésszervezés szereplői. A minisztérium és a tenyésztési hatóság szerepe a tenyésztésszervezésben (engedélyezés, ellenőrzés, hitelesítés, szankcionálás).

10. hét. A tenyésztőszervezet- és fajtaelismertetés rendje Magyarországon. Tenyésztőszervezetek a lótenyésztésben, az elismert tenyésztő szervezetek feladatai.

11. hét. A védett őshonos és a veszélyeztetett lófajták megőrzésének szabályozása, speciális követelmények (in situ, ex situ megőrzés, tenyésztőszervezeti támogatások, azok jogszabályi háttére

12. hét. A lófélék törzskönyvezésének és nyilvántartásának részletes szabályai. A törzskönyvezés szereplői. A tenyészeredményt bejelentő nyomtatványok. A lovak egyedi jelölése. A származás-nyilvántartás elemei. A szaporító-anyag, az import állatok honosítása.

13. hét. A ló azonosító okmány kiadásának jogszabályi háttere.

14. hét. Tenyésztési programok a lótenyésztésben. A védett őshonos állatfajták megőrzésére szolgáló tenyésztési program összeállításának elvei. A szintetikus fajtákat tenyésztő szervezetek tenyésztési programjának felépítése.

*Az évközi ellenőrzés módja: **Elvárt a tanórákon való megjelenés***

*Számonkérés módja (félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat): **gyakorlati jegy***

*Oktatási segédanyagok: **a foglalkozások diásorai***

Ajánlott irodalom:

Mihók S. (2010). Tenyésztésszervezés. Elektronikus jegyzet

A tenyésztésszervezés jogszabály-gyűjteményei.

A fajtafenntartásért felelős tenyésztőszervezetek nyilvánosan közzétett tenyésztési programjai

KÖVETELMÉNYRENDSZER

2021/2022. tanév II. félév

A tantárgy neve, kódja: Vezetési és szervezési ismeretek MTBLTE7029

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Dr. Vántus András, egyetemi docens

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: -

Szak neve, szintje: Lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnöki BSc

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 2+1 K

A tantárgy kredit értéke: 3

A tárgy oktatásának célja: Cél a hallgatók megismertetése a vezetéstudomány alapvető ismeretanyagával, a vezetővel kapcsolatos témakörökkel, a konfliktus- és innováció menedzsmenttel, az intelligenciával és a kreativitással, a motivációval, a szervezeti kommunikációval, a szervezés általános jellemzőivel és a szervezési folyamat szakaszaival. A hallgatók ismeretet szereznek a munkaszervezés fogalmáról, a tárgyi és emberi tényezőkkel kapcsolatos feladatokról, valamint a mezőgazdasági munka témakörén belül a lótartás munkaműveleteiről. A hallgatók az elméleti és gyakorlati ismereteik révén képessé válnak a lótartó gazdaságok tervezési, vezetési és szervezési tevékenységében való részvételre.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

1. A vezetéstudomány fejlődése
2. Vezetői feladatok és szerepek
3. Vezetői döntések
4. Konfliktusmenedzsment
5. Innováció-menedzsment
6. Intelligencia, kreativitás
7. Motiváció
8. Szervezeti kommunikáció
9. A szervezés általános jellemzői; A csoportmunka szervezése
10. A szervezés folyamata, szakaszai I. Előkészítés, helyzetfelmérés, elemzés, értékelés
11. A szervezés folyamata, szakaszai II. Javaslatok előkészítése, tervkészítés, bevezetés
12. A munkaszervezés fogalma, feladata és célja
13. A tárgyi tényezőkkel és az emberi tényezőkkel kapcsolatos feladatok
14. A mezőgazdasági munka; A lótartási munkaműveletek

Évközi ellenőrzés módja: A gyakorlatok 70%-án való részvétel kötelező. Az aláírás megszerzésnek feltétele a gyakorlatokon való részvétel.

Számonkérés módja (félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat): kollokvium

Oktatási segédanyagok:

- az előadások diásorai

- Lácza M. - Berde Cs. (szerk.) 2005: Menedzsment. Nyíregyházi Főiskola GTK. Nyíregyháza. 209 p. (9-30; 93-99; 101-104; 105-111; 113-120; 121-127; 143-150.) (ISBN: 963-733-635-4)

- Nagy T. - Dienesné Kovács E. - Pakurár M. 2003: Mezőgazdasági munkaszervezés. (Általános rész). DEATC Egyetemi jegyzet. Debrecen. 177 p. (15-16; 116-119.)

Ajánlott irodalom:

- Bakacsi Gy. 1998: Szervezeti magatartás és vezetés. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. Budapest. 353 p. (ISBN: 963-224-242-4)

KÖVETELMÉNYRENDSZER

2021/22 tanév 2. félév

A tantárgy neve, kódja: Marketing és lókereskedelem MTBLTE7030

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Gyarmati Gábor doktorandusz, tiszteletbeli docens

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: meghívott előadók a lókereskedelem hazai piacáról

Szak neve, szintje: Lótenyésztő, lovassportszervező agrármérnök BSc

Tantárgy típusa: Kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 1+1, kollokvium

A tantárgy kredit értéke: 3

A tárgy oktatásának célja: A kurzus célja megismertetni a hallgatókat a marketing alapvető összefüggéseivel, különös tekintettel a szegmentációra és a pozicionálásra. Kiemelt figyelmet fordítunk a lótenyésztéshez és lósporthoz kapcsolódó marketing eszközrendszerének elemzésére, így részletesen tárgyaljuk a termék-, az ár-, az elosztási csatorna- és a marketingkommunikációs stratégiákat és eszközöket. A kurzus folyamán a hallgatók ezen túlmenően megismerkednek a hazai és nemzetközi lókereskedelem jellemzőivel, különös tekintettel a sportló-kereskedelemre.

Évközi ellenőrzés módja: prezentáció készítése egy, a lótenyésztés, lósport vagy kapcsolódó gazdasági tevékenység marketingkampány-tervéről. Az aláírás feltétele a feladatok teljesítése és háromnál nem több hiányzás az órákról.

Számonkérés módja *(félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat):* kollokvium

Oktatási segédanyagok: Órai prezentációk.

Ajánlott irodalom:

Keller, K. L., Kotler, P.: Marketingmenedzsment. Akadémiai Kiadó, 2008, 1–986.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

1.	EA.: Marketing alapfogalmak, a lósport és lókereskedelem gazdasági jelentősége GY.: Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
2.	EA.: A modern marketing folyamata GY.: Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
3.	EA.: Marketingmix – 4P GY.: Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
4.	EA.: Termékstratégiák GY.: Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
5.	EA.: Árstratégiák GY.: Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
6.	EA.: A marketing kommunikációs mix GY.: Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
7.	EA.: Online marketing, digitális marketing GY.: Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
8.	EA.: Célcsoportok, szegmentáció GY.: Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
9.	EA.: A marketingkutatás alapjai GY.: Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
10.	EA.: Üzleti terv és marketingterv kapcsolata GY.: Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
11.	EA.: A marketingterv elemei GY.: Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
12.	EA.: Multichannel – omnichannel marketing GY.: Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
13.	EA.: A nemzetközi lókereskedelem sajátosságai GY.: Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
14.	EA.: A Magyar Sportlótenyésztők Egyesületének működése, a sportlovak kereskedelmében betöltött szerepe GY.: Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása

KÖVETELMÉNYRENDSZER

2021/2022 tanév 2. félév

A tantárgy neve, kódja: Lovaglási és hajtási ismeretek MTBLTE7031

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Szikszai Zoltánné

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: Szűcs András

Szak neve, szintje: Lótenyésztő és lóversenyszervező BSC

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 0+6 Gyakorlat

A tantárgy kredit értéke: 6

A tárgy oktatásának célja:

Az oktatásának célja, hogy a tanulók elsajátítsák a fogathajtás alapjait. Képesek legyenek a szerszámokat szabályosan felhelyezni, szakszerűen beállítani. A be- és kifogást szakszerűen végrehajtani, valamint a szerszámok napi és időszakos ellenőrzését, karbantartását elvégezni. Biztonsággal, az előírások betartásával, szakmai igényességgel hajtják a fogatot gyakorló pályán, díjhajtó négyszögben, közúton és terepen egyaránt.

A lovaglás eddig megszerzett tudásának tovább fejlesztése, az ugratás helyes technikájának kialakítása. A fiatal hátszló képzésének folytatása, az első felülések után az önálló munka megkezdése.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

Fogathajtás:

1-2 hét: Az előző év feladatainak ismételése. A fogathajtás eszközei és szerszámjai. A kocsi felépítése, részei. A kocsi előkészítése, ellenőrzése befogás előtt. A kocsi használat utáni tisztítása, karbantartása, ellenőrzése és helyes tárolása. A hám részei, szétszedése, összerakása. A kantár részei, szétszedése, összerakása. Szerszámok ellenőrzése, karbantartása és helyes tárolása.

3.hét: Lovak felszerszámozásának, a szerszám méretre állításának végrehajtása. Egyes- és kettes fogat helyes be- és kifogása. A lovak leszerszámozása.

4-8 hét: Fogathajtási feladatok. A kívánatos kéz- és szártartás a hajtási feladatokban. Munka előtti bemelegítés. A hajtó befolyása a lovakra, a segítségek korrekt alkalmazása. A fogat indítása, megállítása. Szárkezelés, szárok engedése, rövidítése, ostor használat - Fordulatok és az elhajlás végrehajtása - Jármódok és az átmenetek gyakorlása.

9-13. hét: Fogathajtási feladatok gyakorlása díjhajtó négyszögben, alapdíjható feladat megtanulása és helyes végrehajtásának begyakorlása.

14.hét: Eddig tanultak bemutatása, gyakorlati vizsga lebonyolítása

Lovaglás:

1-2 hét: Előző év feladatainak ismételése, gyakorlása

3-6 hét: Az iskolagyakorlatok helyes végrehajtásának begyakorlása, korrekt végrehajtás. Combra való engedtetés, vállat be gyakorlat, hátraléptetés gyakorlat, röviden hátra arc gyakorlat. Az ugratás technikájának fejlesztése: cavaletti és ugrógimnasztika alkalmazása. A fiatal hátszló képzésének folytatása, önálló munka – az idomítottság fejlesztése, az ugratás

előkészítése cavaletti és gimnasztika segítségével. Tereplovaglás tapasztalt vezetőlovas segítségével.

7-13 hét: Egyes ugrások és gimnasztikai sorok ugratása ügetésből és vágtaból. Összetett ugrások lovaglása. Idomító lovaglás fejlesztése – alapfokú díjlovagló program gyakorlása díjnégyszögben egyénileg és 4fős csoportokban.

14. hét: Bemutatás (alapfokú díjlovagló feladat és néhány önálló ugrás ügetésből és vágtaból).

Évközi ellenőrzés módja: A gyakorlatokon a részvétel kötelező, maximum 4 igazolatlan hiányzás elfogadott, ennél több indokolatlan hiányzás nem megengedett.

Az aláírás megszerzésnek feltétele a gyakorlatokon való részvétel.

Számonkérés módja *(félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat):* gyakorlati jegy

Oktatási segédanyag: elméleti diásorok

Ajánlott irodalom:

S.Miesner - M.Plutz - M.Plewa -E.Meyners - A.Frömming: A jól képzett lovas Mezőgazda Kiadó, Budapest 2005

Wilhelm Müseler: A lovasoktatás kézikönyve Mezőgazda Kiadó, Budapest 2000

Dr. M.Düle – S.Miesner - Dr. K. Miesner – M. Plewa – M. Putz – C. Veltjens-Otto-Erley: A jól kézett ló, Mezőgazdasági Kiadó, Budapest 2005

Némethy Bertalan: Díjugratás a Némethy módszerrel, Mezőgazda Kiadó, Budapest 2002

Reiner Klimke: A fiatal hátszló alapkiképzése, Mezőgazda Kiadó, Budapest 1996

Ingrid Klimke – Reiner Klimke: Cavaletti: díjlovaglás, díjugratás, Mezőgazda Kiadó, Budapest 2008

Pettkó-Szandtner Tibor : A magyar kocsizás, Lapu Bt, Budapest 1996

LOVASTERÁPIA KÖVETELMÉNYRENDSZER

2021/2022. tanév II. félév

A tantárgy neve, kódja: Lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnöki alapszak (BSc)
MTBLTE7032

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Dr. Szabó Csaba, egyetemi docens

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: Jakabné Bagi Ágnes, okleveles
gyógytornász, hippoterapeuta

Szak neve, szintje: Lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnöki alapszak (BSc)

Tantárgy típusa: szabadon választható

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 14 hét, kollokvium

A tantárgy kredit értéke: 3

A tárgy oktatásának célja: a hallgatók megismertetése a lovasterápiával, annak ágaival, jellemzőivel. Kik végezhetik, kiknek ajánlott, indikációk, kontraindikációk. Betekintést nyernek a betegvizsgálat lépéseibe, a terápiás óra felépítésébe, a speciális segédeszközök alkalmazásának módjába. Jártasságot szereznek a terápiára alkalmas, megfelelő ló kiválasztása és terápiára való képzése tárgykörben. Ismereteket szereznek a lovak terápiában való felhasználási lehetőségeiről. Megismerik a terápia megvalósításának személyi, tárgyi és környezeti feltételeit, a segítők szerepét a foglalkozások során, illetve azon kívül. A lovasterápia keretein belül betekintést nyernek a lovas parasportba is, összehasonlítva a hazai és nemzetközi viszonyokat. A lovassport mely ágai találhatók meg ebben az ágban, milyen felosztásokat, szabályokat tartalmaz. Tájékozódunk a lovasterápia magyarországi helyzetéről, a képzés formájáról, vizsgakövetelményekről.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

1. Tantárgy ismertetése, követelmények, balesetvédelmi oktatás. Lovasterápiás alapfogalmak. Lovasterápiás hely speciális lovardai szabályai.
2. Lovasterápia ágai, jellemzői, módszertanuk bemutatása.
3. A lovasterápia egyes ágainak fogalma, célkitűzése, feltételrendszere.
4. A lovasterápia egyes ágainak indikációi, kontraindikációi.
5. A team tagok feladatai a terápia során, és azon kívül.
6. A ló és lovas felszerelése. Ló mozgása, vezetési módok a terápiában.
7. Lovasterápiás kezelést megelőző betegvizsgálat, a terápia hatásrendszerének bemutatása. Lovardai figurák használata a hippoterápiában.
8. Lovasterápiás felszerelések, ló felszerszámozása, segédeszközök használata.
9. A terápia során alkalmazott ló jármódok elemzése. A ló és az emberi járásminta összehasonlítása.
10. A terápiás ló ismérvei, vizsgafeladatai.
11. A parasport lovas szakágainak bemutatása, szabályrendszere, a lovasok besorolása.
12. Lovasterápia magyarországi helyzete, a terápiához kapcsolódó dokumentációk készítése.

13. Saját élmény. Gyakorlat egy pszichológus lovasterapeuta segítségével.

14. Saját élmény. Gyakorlat egy pszichológus lovasterapeuta segítségével.

Évközi ellenőrzés módja: Az elméleti és a gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. Az aláírás megszerzésének feltétele mind az elméleti, mind a gyakorlati órákról a megengedett hiányzási óraszám át nem lépése! A megengedett hiányzás a félév során összesen 1 alkalom. A megengedett hiányzás túllépése (akár igazolt, akár igazolatlan hiányzás) az aláírás megtagadását vonja maga után.

Az aláírás megszerzésnek feltétele az elméleti és gyakorlati órákon való részvétel.

Számonkérés módja *(félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat)*: kollokvium

Az aláírás megszerzése. A gyakorlati számonkérés követelményeinek teljesítése (teszt).

Oktatási segédanyagok: az előadások diásorai

Ajánlott irodalom:

BOZORI GABRIELLA: Lovasterápia- Gondolatok és vázlatok a gyógypedagógiai lovaglás és lovastorna témaköréből (Polu-Press Kkt. Székesfehérvár 2002)

BOZORI GABRIELLA: A gyógypedagógiai lovaglás eredményességének vizsgálata (CSÁK-CODEX Kft. Pákozd 2005)

GYÖRGYPÁL ZOLTÁNNÉ: Lovasterápia Hipoterápia (Sziganatúra Kft. Szombathely 2002)

DR. WAGNER KINGA: Lovasvizsga felkészítő könyv (Magánkiadás Zselic-vet

KÖVETELMÉNYRENDSZER

2021/22. tanév II. félév

A tantárgy neve, kódja: Sportturizmus. MTBLTE7033

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Dr. Müller Anetta, egyetemi tanár

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók:

Szak neve, szintje: Lótenyésztő, lovassportszervező BSc

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 2+1 K

A tantárgy kredit értéke: 5

A tárgy oktatásának célja: Megismertetni a hallgatókkal a turizmus fogalmát, fajtáit, történeti fejlődését, gazdasági szerepét, a hazai és nemzetközi turisztikai trendeket, a sportturizmust a turizmus rekreációs aspektusait. Igazodjanak el a turizmus rendszerében, ismerjék meg az utazási motivációkat, a turisztikai keresletet és kínálatot. Ismerjék és értelmezni tudják a sportturizmus fogalmát, tartalmi elemeit, termékkínálatát, az attrakciók természet-földrajzi aspektusát. Tekintsék a turizmust és annak fajtáit a rekreáció egyik eszközének. Ismerjék meg a sajátos helyzetűek lehetőségeit a turizmus által történő rekreálódásra, a sportturizmus kínálati elemeinek felhasználásával. Legyenek birtokában olyan ismereteknek, melyekkel a turizmust, gazdasági tényezőként értelmezik és jövedelemtermelő lehetőségeit is kiaknázzák és hozzájárulnak a hazai sportturizmus versenyképességének növeléséhez. ismerjék a lovas turisztikai szolgáltatások főbb keresleti és kínálati trendjeit, a marketing mix elemeit a lovas turizmusban. ismerjék a hazai és nemzetközi népszerű lovas desztinációkat.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

1. A turizmus létrejöttének társadalmi-gazdasági-infrastrukturális feltételei, az utazás története.
2. A turizmus feltételrendszere. A turizmus rendszere. Rendszer és környezet. A turizmus-rendszer külső-belső működése. A turizmus piaca. A turisztikai kereslet és kínálat. A sportturizmus hazai és nemzetközi piaca.
4. Trendek a sportturizmusban és a lovas turizmusban.
5. A turista. Utazási döntés és a motivációs folyamat bemutatása, elemzése. A piaci szegmentáció. A turisztikai kínálat központi kategóriája: a turisztikai termék. A turisztikai termék alkotórészei, jellemzői. Motivációk és vonzerők a turizmusban. Turisztikai infrastruktúra és szuprastruktúra.
7. A szabadidős turizmus fogalma, motivációi, keresleti-kínálati elemei. Rekreáció és turizmus. A turizmus hatásai. Fenntarthatóság és turizmus.
8. A természeti környezet, mint vonzerő. Sportturizmus definíciói, felosztása, keresleti-kínálati trendjei.
10. Aktív turisztikai típusok (lovas-, horgász-, vadász-, kerékpáros-, gyalogos-, vízi-, stb.) hazai és nemzetközi trendjei.
11. Sportesemények (Olimpia, EB, VB.) szerepe a turizmusban és azok rekreációs vonatkozásai.
12. A lovas sportok és lovas turisztikai szolgáltatások turizmus szerepe a rekreációban.
13. Esettanulmányok a lovas sportturizmus hazai és nemzetközi kínálatából.
14. A lovassport, lovas események mint a turisztikai termékfejlesztés egyik alternatívája. A sportturisztikai termékek versenyképességének összetevői.
15. Népszerű hazai és nemzetközi lovas turisztikai desztinációk ismertetése, elemzése.

Évközi ellenőrzés módja: a gyakorlatokon való részvétel kötelező. A gyakorlatok 70%-án való részvétel kötelező.

Az aláírás megszerzésnek feltétele a gyakorlatokon való részvétel.

Számonkérés módja (félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat): kollokvium

Oktatási segédanyagok: az előadások diásorai

Kötelező szakirodalom:

- Borbély Attila-Müller Anetta (2015): Sport és Turizmus. 110.p. Campus Kiadó, Debrecen. ISBN 978-963-9822-36-8
- Várhelyi T.-Müller A.-Torday J.-Kovács B.: Világtrendek a turizmus iparban. Az egészségturizmus nemzetközi gyakorlata. 143.p. 2009. „Animátorképzés kézikönyve” c. fejezet. 109-143.p. ISBN: 978-963-06-8224-4
- Könyves Erika – Müller Anetta (2001): Szabadidős programok a falusi turizmusban. Szaktudás Kiadó Ház Rt.185.p. ISBN: 963 861 668 7.
- Michalkó Gábor: A turizmuselmélet alapjai. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2007.
- Lengyel Márton: A turizmus általános elmélete. Kereskedelmi és Idegenforgalmi Tovább-képző, Budapest, 2004.

Ajánlott szakirodalom:

- Müller, A., Bács, Z., Bába, É. B., Oláh, J., Pfau, C., & Molnár, A. (2019). Lovas szolgáltató létesítmények összehasonlító elemzése az Észak-alföldi régióban. *International Journal of Engineering and Management Sciences*, 4(3), 79-93.
- Mosonyi A.-Könyves E.-Fodor I-Müller A (2013):Leisure activities and travel habits of College students int he light of a survey. In. Apstract. Vol.7.num.1.2013. 53-57.p.
 - Müller Anetta: A sport, mint a turisztikai termékfejlesztés egyik alternatívája. In: *Economica II.* 243-245 p. 2000.
 - Müller A.-Könyves E.-Honfi L.- Szabó-R.: A hazai barlangok ismertsége és szerepe a turizmusban. In: *Acta Academiae Pedagogicae Agriensis.* XXXV. Kötet. 37-56.p.2009.
 - Halassy Emőke: A magyar lakosság nemzeti parkokkal, természetjárással és lovasturizmussal kapcsolatos attitűdjei, utazási szokásai és utazási tervei 2006-ban. *Turizmus Bulletin.* 2007/1–2. pp. 33–43.
 - DOBAY, B.: Szlovákia sportturisztikai adottságai oktatási intézmények számára. *Medzinárodná konferencia DIDMATTECH 2006 – Komárno 2007*, (324 – 330), ISBN 978-80-89234-23-3
 - T. Robinson, S. Gammon (2004):A question of primary and secondary motives: Revisiting and applying the sport tourism framework. In:*Journal of Sport Tourism*, 9 (3) (2004), pp. 221–223.

Takarmányismeret -gyártás (MTBLTE7034)
követelményrendszere
2021/22 2.félév

A tantárgy neve, kódja: Takarmányismeret -gyártás (MTBLTE7034)
A tantárgyfelelős neve, beosztása: Dr. Bársony Péter, egyetemi adjunktus
A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: -
Szak neve, szintje: lótenyésztő és lovassportszervező agrármérnök
Tantárgy típusa: választható
A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 1+1 K
A tantárgy kredit értéke: 2

A tárgy oktatásának célja: A tantárgy oktatásának célja, hogy a félév során a hallgatók megismerkedjenek a különböző gazdasági átlaltok által fogyasztott takarmányokkal azok tartósítási módszereivel és a keveréktakarmánygyártás alapvető folyamataival.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

- 1.hét: Takarmányalapanyagok I.
- 2.hét: Takarmányalapanyagok II.
- 3.hét: Takarmányalapanyagok III.
- 4.hét: Tömegtakarmányok tartósítása szárítással
- 5.hét: Magvak szárítása
- 6.hét: Szilázskészítés
- 7.hét: Szenázskészítés
- 8.hét: Erjesztést segítő anyagok
- 9.hét: Takarmánygyártás I.
- 10.hét: Takarmánygyártás II:
- 11.hét: A takarmánygyártás gépei
- 12.hét: Takarmánykiegészítők
- 13.hét: Receptúrakészítés alapjai I.
- 14.hét: Receptúrakészítés alapjai II.

Félév végi számonkérés:

A hallgatók a félév végén kollokvium, keretében adnak számot felkészültségükről.

Oktatási segédanyagok:

Órai előadásanyagok

Ajánlott irodalom:

Babinszky L., Halas V.(2019): Innovatív takarmányozás
Schmidt J. (2003): Gazdasági állataink takarmányozása, Mezőgazda Kiadó.
Schmidt J. (2003): A takarmányozás alapjai. Mezőgazda Kiadó.
Magyar Takarmány Kódex.
Állattenyésztés és Takarmányozás folyóirat.
Magyar Állatorvosok Lapja.

KÖVETELMÉNYRENDSZER

2021/22. tanév 2. félév

A tantárgy neve, kódja: Sportpedagógia, MTBLTE7035

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Dr. Biró Melinda

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók:

Szak neve, szintje: Lótenyésztő, lovassport szervező agrármérnöki BSc

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: kollokvium

A tantárgy kredit értéke: 1 K

A tárgy oktatásának célja:

Áttekintést adni a sporttudomány értelmezéséről, a neveléstudomány különböző ágaiban rendszerezett alapfogalmakról (pl: szocializáció, nevelés, szükségletek, érdek, érték, szerep, kooperáció, verseny, nevelési stílus, nevelési módszer, kompetencia, stb) és azokról a törvényszerűségekről, szabályokról, elvekről, normákról, amelyek alkalmazásával a sporttevékenység, a sportolók nevelése, felkészítése, versenyeztetése, magánéletének pedagógiai vonatkozásai, valamint a testnevelés és edzés során felmerülő nevelési-oktatási problémák sikeresen megoldhatóvá válnak. A készségek, kompetenciák tartalmi elemeinek, azok elsajátításának lehetőségeire fókuszálás. Cél, hogy a hallgatók a tantárgy keretein belül széleskörű ismereteket és gyakorlati tapasztalatokat szerezzenek a sportolók nevelésének, felkészítésének, szabadidő-szervezésének pedagógiai vonatkozásaival kapcsolatban. Olyan további témakörökben sajátítanak el mélyreható ismereteket, mint a sportpedagógia tudományelméleti és oktatásméleti alapjai, a sportszakember képzés jellemzői, a sportoló pedagógiai felkészítése, valamint specifikus pedagógiai kérdések a testnevelésben, a sportban és a rekreációban.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

1. A félév indítása, követelmények, a beadandó feladatok kritériumai.
2. A sporttudomány, a sportpedagógia kialakulása, meghatározása, alapfogalmai. Neveléstudomány – alapfogalmak, oktatásméleti megközelítés (az oktatási folyamat értelmezése).
3. A sport szerepe a modern társadalomban és az egyén életében.
4. A testnevelés és a sport megjelenési formái (iskolai testnevelés, szabadidősport, versenysport, rekreáció).
5. A sporttevékenység célja, a sport funkciói.
6. A sport, mint a nevelés eszköze, a sport nevelő hatása.
7. A sportpedagógiai kutatás módszerei, legújabb eredményei.
8. A motoros tanítási-tanulási folyamat értelmezése.
9. Tanítás- tanulási stratégiák, módszerek a sportoktatásban, a mozgástanítás és tanulás pedagógiai kérdései.
10. A sportszakember munkájának pedagógiai szemlélete, pedagógiai rátermettség, a legfontosabb személyiségjegyek, tulajdonságok személyiségjegyek.
11. Nevelési módszerek a sportban.
12. A tanuló, a sportoló. Életkori sajátosságok – pedagógiai megközelítése.
13. A tehetséggondozás, sportválasztás, felnőttek és speciális csoportok sportolása.
14. Zárthelyi dolgozat írása

Évközi ellenőrzés módja: -

Számonkérés módja *(félévi vizsgajegy kialakításának módja – beszámoló, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat): Kollokvium*

Oktatási segédanyagok: az előadások diásorai

Ajánlott irodalom:

Kötelező irodalom:

- Biró Melinda (2017): Bevezetés a sportpedagógiába.
http://psycho.unideb.hu/sport/fejezetek/bm_sportpedagogia/_book/
- Bíróné Nagy Edit: Sportpedagógia. 2004, Dialóg Campus, Budapest

Ajánlott:

- Gombocz János: Sport és nevelés. Balaton Akadémia Kiadó, Keszthely, 2010.
- Gombocz János: A Sportegyesület, a nevelés helyszíne. Kalokagathia, 2005. 1-2. 27-36.o.
- Gombocz János: Sport és erkölcsi nevelés. Mester és Tanítvány, 2004/1., 115-126.o. ISSN 17854342
- Szatmári Zoltán. (szerk.) (2009): Sport, életmód, egészség. Akadémiai Kiadó, Budapest
- Dorogi László., Bognár József. (szerk.). (2007): Bevezetés a fogyatékos emberek sportjába. Magyar Testnevelési Egyetem Támogató Köre Alapítvány, Budapest

KÖVETELMÉNYRENDSZER 2021/2022. tanév II. félév

A tantárgy neve, kódja: Állatélettan MTBM7002
A tantárgyfelelős neve, beosztása: Novotniné Dr. Dankó Gabriella, egyetemi docens
A tantárgy oktatásába bevont további oktatók:
Szak neve, szintje: Lótenyésztő és lovassport szervező BsC
Tantárgy típusa: kötelező
A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 2+1 K
A tantárgy kredit értéke: 3

A tárgy oktatásának célja: A tárgy oktatásának általános célja, hogy megismertesse a hallgatókat az emlősállatok bonyolult szervezetének oly részletességi felépítésével és működésével, amely a termelés szakszerű befolyásolásához elengedhetetlenül szükséges. A gazdasági állatok élettana az állattenyésztésnek, az élelmiszerhigiénának, a termelésbiológiának, - és higiénának, a szaporodásbiológiának, a biotechnikának és a biotechnológiának egyaránt alapozó tárgya.

A tantárgy tartalma (14 hét bontásban):

1. A sejtalkotók, szövetek, szervrendszerek. A homeosztázis.
2. Az endokrin rendszer működése. A csontanyagcsere.
3. Az izomszövet működése. A légzés élettana.
4. Az emésztőrendszer felépítése, működése. A máj és a hasnyálmirigy működése.
5. A fehérjék, szénhidrátok, zsírok emésztése, felszívódása, anyagcseréje.
6. A kórokozók emésztési sajátosságai.
7. A vese felépítése, a vizelet kiválasztás folyamata. A vizelet vizsgálata.
8. Az idegrendszer felosztása, felépítése, működése.
9. A vér sejtjei, a vérplazma. A szív felépítése, működése.
10. A nyirokér-keringés. Immunológiai alapok. Az immunitás.
11. Síkok és irányok az állat testén. A törzs és a végtagok csontjai. Testtájak. A nagy testüregek.
12. A női és hím ivarszervek anatómiája, az ivari működés hormonális szabályozása.
13. A tejmirigy morfológiája, a tejtermelés élettana. A köztakaró részei, funkciói.
14. Az érzékszervek felépítése, működése.

Évközi ellenőrzés módja:

Az aláírás megszerzésének feltétele a három ZH lehetőségen legalább két elégséges (2) jegy megszerzése. A gyakorlatokon és az előadásokon az órai részvétel kötelező, melyet az oktató ellenőriz. A megengedett hiányzás mértéke a gyakorlatok 30%-a.

Számonkérés módja :

A jegymegajánlás feltétele: három elégséges (2) vagy annál jobb ZH eredmény. Az összes elhangzott magyarázatot a hallgatók folyamatosan jegyezzék, hogy arról és az előadásvázlat anyagáról - amelyet a tankönyv és kiadott tananyag megfelelő részeivel kiegészítenek - a zárthelyi dolgozatokon vagy a félév végi szóbeli vizsgán számot tudjanak adni.

Oktatási segédanyagok:

Kötelező irodalom:

Novotniné Dankó Gabriella (szerk.) (2019): Állatélettan. Egyetemi jegyzet. Debreceni Egyetem Kiadó. ISBN: 978 963 318 841 5

Husvéth F. (szerk.)(2000): A gazdasági állatok élettana az anatómia alapjaival Mezőgazda Kiadó. Budapest (3. átdolgozott, bővített kiadás)

Előadások anyagai a <http://elearning.unideb.hu> honlapon letölthetők.

Ajánlott irodalom: Rudas-Frenyó: Az állatorvosi élettan alapjai. Springer Hungarica kiadó Kft, 1995. Budapest

Gyepgazdálkodás (MTBM7015)
követelményrendszere
2021/22 2.félév

A tantárgy neve, kódja: Gyepgazdálkodás (MTBM7015)

A tantárgyfelelős neve, beosztása: Dr. Nagy Géza, egyetemi tanár

A tantárgy oktatásába bevont további oktatók: -

Szak neve, szintje: mezőgazdasági mérnök BSc, nappali tagozat

Tantárgy típusa: kötelező

A tantárgy oktatási időterve, vizsga típusa: 1+1 G

A tantárgy kredit értéke: 3

A tárgy oktatásának célja:

A második legnagyobb mezőgazdasági művelési ág fogalmának, szerepének és lehetőségeinek feltárása.

A tantárgy tartalma (14 hét lebontásban):

- 1) A gyepgazdálkodás általános bemutatása, múltja, jelentősége.
- 2) A klimatikus adottságok értékelése
- 3) A talajviszonyok értékelése
- 4) A gyep növényei és társulásai
- 5) Állógyepek művelése, gyomirtása
- 6) Gyepjavítás, -felújítás, -telepítés
- 7) Műtrágyázás, öntözés
- 8) A gyep termésének mennyisége
- 9) A gyep termésének minősége
- 10) Legeltetés
- 11) Silózás
- 12) Szénakészítés
- 13) A gyepgazdálkodás éves technológiái
- 14) A gyepek természetvédelmi és tájalakító szerepe

A gyakorlatok programja:

- a legfontosabb gyepalkotók növény- és magismerete – gyakorlati beszámolóval (demo) zárva.

Félév végi számonkérés:

Írásbeli beszámoló a tárgy oktatott anyagából készített kérdésbankból hallgatónként véletlenszerűen generált 30 kérdésből az e-learning felületen. A beszámoló alapján a hallgatók megajánlott jegyet szereznek.

Oktatási segédanyagok:

A témákhoz kidolgozott ppt előadások. A hallgatók az órák után megkapják a témák ppt anyagát. Gyakorlatokon a gyepnövények magjából demo anyagokhoz jutnak.

Ajánlott irodalom:

1. Vinczeff, I. (Szerk.): Legelő- és gyepgazdálkodás, Mezőgazda Kiadó, Budapest, 1993, ISBN: 963 8439 24 X ETO 633,2
2. Barcsák, Z. et al.: Gyeptermesztés és hasznosítás, Mezőgazda Kiadó, Budapest, 1978, ISBN: 963 230 331 8 ETO 635 964
3. Nagy, G.: Gyepgazdálkodás, Oktatási Segédlet, készült a Debreceni Egyetem fejlesztése a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében c. EFOP-3.4.3-16-2016-00021 projekt részeként, DE MEK, 2018. (internetes hozzáféréssel)